

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

105. Mundus: Ex Minutio Felice: in Octauio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](#)

Διατελεῖσθαι τὸ φιλοσόφων, καὶ θεάσα ποιητῶν, καὶ
κέκλιοι χοροί, καὶ μετικὰ ἀκέσματα, συμπόσια
τε τολμεῖσθαι, καὶ εἰλα πίνας αὐτοχορήγησοι, καὶ ἀκά-
ραις ἀλυπτικαὶ, καὶ οὐδέποτε διαίται, σύντομα γραφῆμα
σφραδρού, σύντομα θάλπος ἐγγίνεται, καὶ λαχούσιος
ἀπροχείται, ἀπαλλαῖς οὐλίσιος ἀνακιρρύπευενος.

ronæ, musicique concentus: ad hæc instru-
menta, & genialiter conuiua, & ipsa se suggestens virtus.
affluentia, indolentia immortalis, iucunda vi-
tus ratio. Non enim frigus illis, non æltus est
gravis, sed temperatus aet funditur, miti-
bus solis radijs illustra-
tus.

M V N D V S.

Ex Minutio Felice, in O-
ctauio.

Descriptio CV.

Quid enim potest esse tam apertum, tam
confessum, tamque perspicuum, cum oculos in co-
lum suffuleris, & quæ sunt infra, su-
praque, lustraueris, quæcumq; esse aliquod numen
præstantissimæ mentis, quo omnis natura in-
spireatur, mouetur, alatur, gubernetur? Culum
ipsum vide, quæcumq; latè tamen situr, quæcumq; rapidè
voluitur, vel quod in noctem astris distingui-
tur, vel quod in diem sole lustratur: iam tamen,
quod sit in eo summi moderatoris mira, & di-
uina libratio: vide & annum, ut solis ambius
faciat, & mensem; vide ut Luna auctu, senio,
labore circumagat. Quid tenebrarum, & lumi-
nis dicam recurfantes vices, ut sit nobis operis,
& quietis æterna reparatio? Relinquenda vero
astrologiæ prolixior de syderibus oratio, vel
quod regant cursum nauigandi, vel quod ar-
randi, metendique tempus indicant: quæ singu-
la, non modo ut crearentur, fierent, dispo-
nerentur, summi opificis, & perfectæ rationis
eguerunt; verum etiam sentiri, perspici intel-
ligi, sive summa solertia, & ratione non pos-
sunt. Quid, cum ordo temporum, hac frugum
stabilis varietate distinguuntur? nonne auctorem
sum, parentemque testatur? ver àequum, cum
suis floribus, & æstas cum suis messibus, &
autumnus maturitas grata, & hyberna olituras ne-
cessaria: qui ordo facile turbaretur, nisi maxi-
ma ratione consisteret.

Iam prouidentię quantæ ne hyems sola gla-
cie vrejet, aut æstas solo ardore torreferet, au-

tumni, & veris inserere medium temperamen-
tum, & per sua vestigia revertentia anni occu-
ti, & innoxij transitus laborentur. Mari inten-
de, legi littoris stringitur; quicquid arborum
est, vide quæcumq; è terra visceribus animatur; aspi-
ce Occanum, refluit reciprocis æstibus; vide
fontes, manant venis perennibus; Fluvios in-
tuere, eant semper exercitis lapsibus.

Quid loquar apte disposita recta montium,
collium flexa, porrecta camporum? Quid ve-
nientium loquar aduersus se teutelam multiformem? Alias armatas cornibus, alias denti-
bus septas, & tuandas vngulis, & spicatas a-
culeis, aut pedum celeritate liberas, aut elatio-
ne pinnarum? Ipsi præcipue formæ nostra pul-
chritudo, Deum facetus artificem. Status rigi-
dus, vultus erectus: oculi in summo, velut in
specula constituti; & omnes cæteri sensus, ve-
luti in arce compotiti. Longum est ire per sin-
gula, nihil in homine membrorum est, quod
non & necessitatis causa sit, & decoris: & quod
magis mirum est, eadem figura omnibus, sed
quædam vnicuique lineamenta deflexa, sic &
similes vniuersi videmur, & inter se singuli dif-
fimiles iauenimur. Quid nascendi ratio, quid
cupido generandi? nonne à Deo data est? & vt
verba partu maturefcente lactescant, & vt te-
ner factus vbertate lactei roris adolefcat.

Vide quæ Marcus Tullius habet in eo argu-
mento libro secundo de natura Deorum.

PARA-